

D.51/17/2020. számú határozat

A határozattal érintett tárgyak: A Kbt. 79. § (1) bekezdése előírja az ajánlatkérőnek, hogy köteles az ajánlattevőket írásban tájékoztatni az eljárás eredménytelenségéről, továbbá ennek részletes indokáról. Az összegezés törvényi rendeltetése megjeleníteni azokat a tényeket, szempontokat, érveket és összefüggéseket, amelyeken az ajánlatkérő döntése alapul.

Tényállás

Az ajánlatkérő (önkormányzat) támogatási szerződést kötött az önkormányzat épületének energetikai korszerűsítésére. A projekt összköltsége és a támogatás összege 229.969.050 Ft.

Az ajánlatkérő a Kbt. 113. § (1) bekezdése alapján a Kbt. Harmadik része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított építési beruházás tárgyában. Az ajánlattételi felhívást 2019. október 23-án küldte meg az érdeklődését bejelentett és a felhívni kívánt összesen négy gazdasági szereplő részére.

Az ajánlatkérő 5 rész tekintetében biztosította a részajánlattétel lehetőségét, részenként megjelölte a közbeszerzés mennyiségét, rögzítette, hogy a közbeszerzés támogatásból kerül finanszírozásra, az ajánlatkérő fenntartotta azt a jogot, hogy a részfeladatok érvényességét a pénzügyi lehetőségeinek figyelembevételével határozza meg, megjelölte az értékelési szempontokat, a szerződés időtartamát, melynél 240 napot jelölt meg és rögzítette, hogy a közbeszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel kapcsolatos.

Az ajánlatkérő több alkalommal adott kiegészítő tájékoztatást, valamint módosította az ajánlattételi felhívást és dokumentációt.

Az ajánlatok bontása során az ajánlatkérő megjelölte mind az öt rész tekintetében a rendelkezésére álló fedezet mértékét.

A kérelmező mind az 5 részre tett ajánlatot.

Az ajánlatkérő hiánypótlást követően megküldte az írásbeli összegezést az ajánlatok elbírálásáról az ajánlattevőknek, melyben az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást valamennyi rész tekintetében, részenként az alábbi azonos indokkal eredménytelennek nyilvánította:

„Ajánlatkérőnek az egyes részfeladatokat az összes részfeladat vonatkozásában kellett kezelnie. Pályázati

szempontból a többletköltségek Minisztériumi döntést igényelnek, ami időben elhúzódó és nem látható előre. Az eljárás a Kbt. 75. § (2) bekezdés b) pontja alapján eredménytelen.” Rögzítette az összegezésben, hogy az eredménytelen eljárást követően új eljárás indul.

A kérelmező előzetes vitarendezési eljárást kezdeményezett a jogorvoslati kérelemben foglaltakkal azonos tartalommal, melyet az ajánlatkérő elutasított.

A jogorvoslati kérelem

A kérelmező a jogorvoslati kérelmében a közbeszerzési eljárás 1., 2. és 5. részei tekintetében kérte jogsértés megállapítását és az eljárást lezáró döntés megsemmisítését.

A kérelmező álláspontja szerint az ajánlatkérő Kbt.-be ütköző módon nyilvánította eredménytelenné a közbeszerzési eljárást, az eljárás eredménytelenné nyilvánítása az eljárásról készült összegezésben foglaltak alapján a Kbt. fogalomrendszerében nem értelmezhető indokon alapul, valamint az eljárás teljes egészére vonatkozóan és nem részenként történt meg. Nem állapítható meg erre tekintettel részenként az eredménytelenné nyilvánítás tényleges, konkrét indoka. Az ajánlatkérő által hivatkozott fedezethiány tényszerűen nem áll fenn a közbeszerzési eljárás 1., 2. és 5. részei tekintetében.

Az 1. kérelmi elem szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 79. § (1) bekezdését.

A 2. kérelmi elem szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 75. § (2) bekezdés b) pontját.

Az ajánlatkérő észrevétele

Az ajánlatkérő észrevételében kérte a jogorvoslati kérelem elutasítását alaptalanság miatt.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

A Döntőbizottság a határozatában megállapította, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás 1., 2., 5. részei tekintetében megsértette a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó Kbt. 75. § (2) bekezdés b) pontját, valamint a 79. § (1) bekezdését, ezért megsemmisítette a közbeszerzési eljárás 1., 2., 5. részei tekintetében az ajánlatkérő eljárást lezáró döntését.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 500.000.-Ft bírságot szabott ki.

A határozat indokolása az alábbiakat tartalmazta:

A jogorvoslati eljárásban a közbeszerzési eljárás megkezdésének időpontjában hatályos Kbt. szabályai alkalmazandóak.

A kérelmező a tárgybani közbeszerzési eljárás 1., 2. és 5. részei tekintetében az eredménytelenné nyilvánítás kapcsán sérelmezte egyrészt azt, hogy az összegezésben az ajánlatkérő nem adta kellően részletes, megalapozott indokát az eljárás eredménytelenné nyilvánításának részenként, másrészt pedig azt, hogy a közbeszerzési eljárás megjelölt részeinek eredménytelenné nyilvánítása megsértő.

A Döntőbizottság először a kérelmező által megjelölt 1. kérelmi elemet vizsgálta, miszerint az ajánlatkérő az összegezésben nem adta meg az eljárás eredménytelenné nyilvánítását megalapozó konkrét indokokat az ajánlattevők részére a közbeszerzési eljárás 1., 2. és 5. része tekintetében részenként külön-külön, megsértve ezzel a Kbt. 79. § (1) bekezdését.

A Kbt. 79. § (1) bekezdése előírja az ajánlatkérőnek, hogy köteles az ajánlattevőket írásban tájékoztatni az eljárás eredménytelenségéről, továbbá ennek részletes indokáról. Az összegezés törvényi rendeltetése megjeleníteni azokat a tényeket, szempontokat, érveket és összefüggéseket, amelyekben az ajánlatkérő döntése alapul. Az összegezés előírt tartalmú elkészítésével - a nyilvánosság és átláthatóság követelményére is figyelemmel - biztosítható az ajánlattevő teljes körű tájékoztatása mind az ajánlata érvénytelenné nyilvánításának, mind az eljárás eredménytelenné nyilvánításának valós indokairól, és a döntés jogszabályi alapjáról.

Az összegezésben az ajánlatkérő részletes, egyértelmű és világos indokát köteles adni annak, ha eredménytelenné nyilvánítja az eljárást. Ez szolgálja azt, hogy a közbeszerzési eljárásban ajánlatot benyújtó, szerződéskötési szándékkal rendelkező ajánlattevő tájékoztatást kapjon, hogy a közbeszerzési eljárás végül miért zárult eredménytelenséggel. Ezen tájékoztatásnak olyan részletesnek és világosnak, érthetőnek kell lennie, hogy az ajánlattevő egyértelműen megértse, hogy mi indokolta a közbeszerzési eljárás eredménytelenné nyilvánítását.

Tárgybani esetben az ajánlatkérő az összegezésben részenként ugyan, de minden rész esetében ugyanazon szövegezésű indokkal nyilvánította eredménytelenné az eljárást.

Ezáltal az ajánlattevők számára nem adott konkrét indokot az eljárás eredménytelenné nyilvánítására az adott részek esetében úgy, hogy az ajánlatkérő által a bontáson a rendelkezésre álló anyagi fedezet mértéke kapcsán adott tájékoztatás szerint a közbeszerzési eljárás 1., 2. és 5. része tekintetében a beérkezett legkedvezőbb ajánlati árat, melyet a kérelmező tett, jóval meghaladta a rendelkezésre álló fedezet mértéke. Továbbá, ha a közbeszerzési eljárás mind az 5 részét figyelembe vesszük, úgy is meghaladja az ajánlatkérő által ismertetésre került rendelkezésre álló anyagi fedezet a beérkezett legkedvezőbb ajánlati árak összességét. Az összegezésben megjelölt eredménytelenségi indokot nem tette érthetővé az sem, hogy az ajánlattételi felhívásban rögzítette az ajánlatkérő, hogy „a beszerzés támogatásból kerül finanszírozásra, ajánlatkérő fenntartja azt a jogot, hogy a részfeladatok érvényességét a pénzügyi lehetőségeinek figyelembevételével határozza meg”. Az összegezésben elő nem adott indokok a nyilvánosság előtt nem ismertek, így azokat figyelembe venni, értékelni nem tudják.

A fentiek alapján a kérelmező joggal hivatkozott arra, hogy az ajánlatkérő által megadott, nyilvánosságra hozott adatok alapján és az összegezésben az eljárás eredménytelensége kapcsán megjelölt indokok alapján nem kapott érthető, egyértelmű indokot, ami alapján megérthetné, hogy mi vezetett a tárgybani közbeszerzési eljárás 1., 2. és 5. része tekintetében az eredménytelenné nyilvánításhoz figyelembe véve, hogy nagyobb az ajánlatkérő által ismertetett rendelkezésre álló fedezet mértéke, mint a beérkezett legkedvezőbb ajánlati ár.

A Döntőbizottság ezért megállapította, hogy az ajánlatkérő által az eljárás 1., 2. és 5. részei eredménytelenné nyilvánításának az összegezésben megjelölt indokai nem nyújtottak részletes, érthető és pontos tájékoztatást az ajánlattevők részére az eljárás eredménytelenségéről, így az ajánlatkérő megsértette a tárgybani részek tekintetében az eljárásban a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó 79. § (1) bekezdésben foglalt előírást.

A Döntőbizottság vizsgálta a 2. kérelmi elem nyomán azt, hogy az eredménytelenné nyilvánítás jogalapja, a Kbt. 75. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt feltételek fennálltak-e, jogszerűen nyilvánította-e az ajánlatkérő eredménytelenné ezen jogalap megjelölésével a közbeszerzési eljárás 1., 2. és 5. részét.

A Kbt. kogens, az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárását kizárólag a Kbt.-ben taxatív meg határozott esetekben nyilváníthatja eredménytelenné, ezen eseteket rögzíti a Kbt. 75. § (1) és (2) bekezdése.

A Kbt. 75. § (2) bekezdés b) pontja szerinti, fedezettel kapcsolatos, annak nem megfelelő volta miatti eredménytelenségi ok is feltételekhez kötött. Az eredménytelenné nyilvánítási ok alkalmazásának feltétele, hogy az ajánlatkérő megfelelően - a Kbt. 75. §-ának (4) bekezdésében leírt módok alapján - igazolja, hogy a rendelkezésére álló összeg nem nyújt fedezetet a legkedvezőbb ajánlattevővel történő szerződéskötésre. Ennek egyik lehetséges módja, hogy az ajánlatkérő a fedezet összegére vonatkozó adatot legkésőbb a végleges ajánlatok bontása előtt közölje az ajánlattevőkkel.

Tárgybani esetben az ajánlatkérő az ajánlatok bontása előtt közölte részenként a rendelkezésére álló fedezet mértékét, azonban az olyan mértékű volt - a tényállásban ismertetett adatok szerint -, hogy jóval meghaladta a közbeszerzési eljárás 1., 2. és 5. része tekintetében benyújtott legkedvezőbb ajánlati árat. Így az ajánlatkérő nem tudta ilyen módon igazolni a fedezethiányt. Az ajánlattevők csak azon információk birtokában voltak, amit az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás során nyilvánosságra hozott számukra. A Döntőbizottság is azt tudja jelenleg vizsgálni, hogy az összegezésben rögzített eredménytelenségi indok a Kbt.-ben előírtaknak megfelelő-e, figyelembe véve a közbeszerzési eljárásban keletkezett dokumentumoknak a tartalmát. Az alapján fedezethiány nem állapítható meg, nem áll fenn az a feltétel, hogy a bontás előtt ismertetett rendelkezésre álló anyagi fedezet összege nem elegendő a szerződés megkötéséhez a legkedvezőbb ajánlatot tett ajánlattevővel az adott részek tekintetében.

A kérelmező helyesen hivatkozott arra, hogy amennyiben az ajánlatkérő biztosította a részajánlattétel lehetőségét, úgy az eredménytelenség az eljárásnak csak az eredménytelenségi okkal érintett részére állapítható meg. Ez alól egy kivételt rögzít a Kbt., amikor az egyik vagy akár több rész eredménytelensége olyan kihatással van a teljes eljárásra, hogy az ajánlatkérő részéről nem észszerű döntés az eredményes rész tekintetében való szerződéskötés. Ennek feltétele viszont, hogy az eljárást megindító felhívásban előre jelezte ennek lehetőségét az ajánlatkérő, egyben meg is indokolta azt. Az ajánlatkérő tárgybani ügyben a felhívásban azt rögzítette, hogy „a beszerzés támogatásból kerül finanszírozásra, ajánlatkérő fenntartja azt a jogot, hogy a részfeladatok érvényességét a pénzügyi lehetőségeinek figyelembevételével határozza meg”. Azonban a fentiekben kifejtettek alapján is a közbeszerzési eljárás során az ajánlatkérő a pénzügyi lehetőségeiről olyan tájékoztatást adott, amely szerint ezen mondatban foglaltak nem alkalmazhatók és értelmezhetők akkor, amikor az ajánlatkérő az eljárásban magasabb rendelkezésre álló anyagi fedezetről ad tájékoztatást, mint a beérkező legkedvezőbb ajánlatok.

Az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívásban nem hivatkozott az eljárás eredménytelenné nyilvánításának a Kbt. 53. § (5) bekezdésben meghatározott esetleges lehetőségére, feltételes közbeszerzésre sem.

Mindezek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő tárgybani esetben nem megfelelően alapította a közbeszerzési eljárás 1., 2. és 5. rész tekintetében az eljárás eredménytelenségét a Kbt. 75. § (2) bekezdés b) pontjára, az abban előírt feltételek nem álltak fenn az eredménytelenség tekintetében, így az ajánlatkérő megsértette a tárgybani részek tekintetében az eljárásban a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó 75. § (2) bekezdés b) pontját.